

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sancta Communitas, In Paupertate religiosa inviolata

Wissingh, Anton

Coloniae Agrippinae, 1699

Cap. IX. Despicientia rerum temporalium probat virtutis heroicæ
radicationem, conciliatque [et]c.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49611](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49611)

CAPUT IX.

*Despicientia rerum temporalium probat virtutis
heroicæ radicationem, conciliatque majorem
cum Deo amicitiam, & ejus providen-
tiæ favorem.*

I. **F**UNDATÈ dicit l. i. imit. c. 18. §. 5. *O! quantus
fervor omnium Religiosorum in principio sua
institutionis fuit! quanta emulatio virtutis!
quàm magna disciplina viguit! quanta reveren-
tia, & obedientia sub Regula Magistri! &c. c. 25.
§. 8. Satis arctati sunt sub disciplina claustrali
rarò exeunt, abstractè vivunt, pauperrimè com-
dunt, grossè vestiuntur, multùm laborant, pa-
rum loquuntur, diu vigilant, maturè surgunt, or-
ationes prolongant, frequenter legunt, & se in o-
mni disciplina custodiant, &c. Illi sciverunt æ-
stimare virtutis pretium, paupertatis valorem,
rerum fluxarum labilitatem, ac deceptoriam
inanitatem. Verecundamur meritò, & in-
genti rubore suffundimur, dum eandem
paupertatem cum illis vovimus, quam ta-
men tamquam odibile bonum fugimus, aliena-
mus à nobis, horremus, odimus, & tam-
quam fatuam hujus mundi simiam irridemus;
immo interdum pudet nos pauperes esse, videtis
haberi, & ut tales tractari ab aliis. Perizomatibus
pauperum Christi nuditatem nostræ virtutis con-
tegemus, cujus tamen amorem à nobis maxime*

alie-

alienum scimus. Sic mundum decipimus, non derelinquimus: paupertatis titulum vendicamus nobis & arrogamus, quem tamen aliqui indigni gerimus. Utinam justa hæc nostra confusio esset antiquæ & emortuæ in nobis hujus evangelicæ margaritæ resuscitatio! Ad quam vigorosius auspiciandum, proderit Heroica antiquorum Sanctæ paupertatis exempla in medium adducere, qui fuerunt Deo ideo amici chari, quia in paupertate perfecti imitatores Christi.

II. *S. Amatum* amatorem mirabilem evangelicæ paupertatis (de quo Surius in vita) invisit certus Episcopus, ejusque ingenti inopiæ sublevandæ liberalem eleëmofynam obtulit. Quam eum vir sanctus acceptare constanter renueret, eam Episcopus clam altariolo, in quo Sanctus Eremita sacrificare solebat, impositam reliquit. *Amatus* igitur altera die videns ibi depositam pecuniam, in profundam vallem abjecit dicens: *Deus pars mea est, vobis autem non indigeo.* II. Pariter eum *Sancta Molania* venisset ad tuguriolum pauperrimum *S. Ephastionis* Eremiticæ, & pecuniam oblatam, sed ab illo receptam reposuisset in sportula ibi ad parietem hærente, recommendando se precibus ejus; *S. Eremita* pecuniam illam in flumen projecit, malendo, ut per aquas nataret, quam ut suam mentem inquietaret, & fluctuare faceret. III. *S. Spiridion*, quia Imperatori Constantino suis precibus sanitatem restituit, in gratitudinis vicem sibi ab eo ingentis auri vim offerri vidit: quam de-

testatus recusando ait : O Cæsar , non est æquum , ut amicitiam odio & invidia remuneres : magnum suscepi iter , ut obedirem tibi : & pro tanto labore nunc vis mihi dare aurum , quod est causa omnis mali ?

III. De primis *S. Francisci Sociis* scribit *S. Bonav.* in vita ejus cap. 4. §. 2. & 7. paupertatis evangelicæ mirandum exemplum & fructum , dum inquit : *Secundum S. paupertatis formam in labore multo & inopia victitabant* --- Ipsa quoque rerum penuria suprabundans eis videbatur ubertas ; dum juxta consilium Sipientis , Eccli 29. 30. pro magno ipsis minimum complacebat. Sanè cum ad infidelium partes aliqui ex fratribus pervenissent , contigit , ut quidam Saracenus pietate commotus pecuniam eis offerret pro necessario victu : illis autem recusantibus accipere , admiratus homo , cernens , quòd inopes essent. Intellecto tandem , quòd pauperes effecti amore Dei , pecuniam possidere nolebant ; tanta est eis affectione conjunctus , ut offerret se ad ministrandum omnia necessaria , quamdiu facultatum sibi aliquid superesset. O inestimabilis pretiositas paupertatis ! cujus miranda virtute mens feritatis barbarica in tantam miserationis est inmutata dulcedinem ! horrendum est proinde ac nefarium scelus , ut hanc margaritam nobilem vir Christianus conculcet , quam tanta veneratione extulit Saracenus. h. i.

IV. *Pelagius* in vitis Patrum lib. 6. num. 19. memorat insigne paupertatis heroicæ exemplum hisce verbis : vir admodum locuples venit

in

in eremum Schythi, deferens secum plurimum auri, ut illus loci presbyter id distribuere Monachis indigentibus. Cui cum Presbyter diceret, non indigent Fratres pecunia; at ille nollet requiescere; mandavit Senior, ut omne aurum poneretur ad fores Ecclesiæ, quò quisque Monachus acciperet, quantum vellet. Mirum! cum omnes ingrederentur, & audirent pæconem, nullus tamen ex omnibus fuit, qui obolum acciperet: immo nonnulli explicatam pecuniam nec aspererunt. Probè enim noverant hi Sancti Monachi, paupertatem esse optimum monachi thesaurum; & qui illo destitutus est, pauper sine merito, & hinc miserabilis dicendus est. Hanc porro panperiem utpote à Christo præscriptum ad perfectionem medium omnes Apostoli exoculati sunt, ut *Eusebius* loquitur, & tamquam sponsam coluerunt omnes Ordinum Fundatores, ita ut *Cassianus* dicat collat. c. c. 8. Multa millia monachorum sunt, qui post abrenuntiationem nec denarium habent, nec habere voluerunt, etsi in abundantia oblatis fuerint. Hic heroicus in ipsis paupertatis amor & inopiæ ingentem in ipsis ad Deum fiduciam peperit; quod fatetur *S. Chrysostr.* in lib. quòd nemo læditur nisi à se ipso, ubi inquit: *quid Apostolos penuria rerum temporalium lædit? nonne in fame, & siti, & nuditate degebant, & pro his clari magis, & magnifici habebantur, atque ingentem per hoc fiduciam quaesierunt apud Deum?*

V. NB. Ex memoratis tamen exemplis nullus pius & prudens lector sumet occasionem ra-

xandi, suggillandi, iudicandi, ac contemnendi Religiosos illos, quibus in communi à sede Apostolica indultæ sunt possessiones, ut quietiùs singuli quicumque Deo vacarent, quique ideo indigent tractare pecunias, recipere, in necessaria alimenta, & vestimenta, fabricas monasterii, & alia necessaria expendere. Nunc enim cum multiplicata sint Religiosorum Monasteria, impossibile est, posse omnes ex mendicato vivere (cum tamen plurimi sint ordinum mendicantium Religiosi) maximè cum tempus jam sit, de quo Christus dixit: *refrigescet charitas & abundabit iniquitas multorum*, Matth. 24. Proinde tales Religiosi non sunt ullatenus condemnandi tamquam imperfecti positivè, aut transgressores vitæ evangelicæ quasi præceptæ; nam & in hoc se Christi imitatores probant, qui nonnumquam oculos habuisse legitur, ad condescendum infirmis & imperfectis, qui eis carere vel nolunt, vel non possunt: subinde etiam arctissimam paupertatem servavit, prout adnotarunt *D. Bonav. & D. Thomas & ante ipsos D. August. & ven. Beda*. Proinde bene distinguendum est, quod, aptè ad hunc discursum, ait Glossa ordinaria super illud Marci 19. *quàm difficile qui pecunias habent &c. Aliud est pecuniam habere: aliud, amare. Multi habent, & non amant: & multi non habent, & amant. Item: Alii & habent, & amant: alii verò non habere, nec amare se gaudent, qui tutiores sunt, & quidem cum Apostolo dicere possunt: mihi mundus Crucifixus est, & ego mundo, h. i. Ex his modis*

unus est indifferens & licitus, unus insuper bonus & meritorius, alius melior, alius optimus.

VI. De pecunia, & aliis possessionibus competentibus Religiosis ita inquit *D. Thom. 2. 2. q. 188. a. 7. in corp. Tribus gradibus Religionum triplex gradus paupertatis competit. Nam illis Religionibus, quæ ordinantur ad corporales actiones activæ vitæ, competit habere abundantiam divitiarum communium. Illis autem Religionibus, quæ sunt ordinate ad contemplandum, magis competit habere possessiones moderatas; nisi simul oporteat tales Religiosos per se vel per alios hospitalitatem tenere, & pauperibus subvenire. Illis autem, quæ ordinantur ad contemplata aliis tradenda, competit vitam habere maximè ab exterioribus sollicitudinibus expeditam. Quod quidem fit, dum modica, quæ sunt necessaria vitæ, congruo tempore procurata conservantur. h. i. Ex quibus patet, quòd *S. Thomas* aperte asserat, congruum esse, ut ab aliquibus Religiosis possessiones teneantur, quæ sine pecuniarum tractatione & expositione hoc tempore nullatenus haberi possunt. Et *S. Hieron.* super *Matth.* inquit, respondemus, quòd rem pauperum in suos usus convertere nefas putavit, scil. solvendo tributum: quia inter illos pauperes præcipuè erant discipuli, in quorum necessitates pecunia loculorum Christi expendebatur. Dicit enim *Joan. 4.* Discipuli abierunt in civitatem, ut cibos emerent. & *Joan. 13* dicitur, quòd discipuli putabant, quia loculos habebat Judas, quòd dixisset ei *Jesus*: eme ea, quæ opus sunt nobis ad diem Festum; aut egenis aliquid daret. Et *D. Thom.**

opus.

opusc. 19. c. 6. Nec Dominus loculos habuit, quasi
 aliàs ei non potuisset provideri, sed ut infirmorum
 gerens personam, ut sibi licitum crederent, quod à
 Christo observatum viderent. Et Ven. Beda in
 Luc. 12. ubi non hoc præceptum esse putandum est,
 ut nil pecunia reservetur à Sanctis, vel suis scil. vel
 pauperum usibus suggerenda: cum & ipse Dominus,
 cui ministrabant Angeli, tamen ad informandam
 Ecclesiam suam loculos habuisse legitur, & à fide-
 libus oblata conservans, & suorum necessitatibus,
 aliisque indigentis tribuens; sed ne Deo propter
 ista serviatur, & ob inopia timorem justitia dese-
 ratur. h. i.

V. S. Bonav. de paupertate Christi, ait: ex his glos-
 sis manifestè apparet, quòd modus habendi loculos
 in Domino, in nullo minuit paupertatem. Sic enim
 Dominus condescendit infirmitati & necessitati, ut
 tamen salva esset forma paupertatis, & exemplum,
 quòd præcipue monstrare venerat hominibus. I-
 dem expressius in apolog. pauperum sic ait. Uni-
 genitus Dei cum dives esset in omnes, pro nobis adeo
 factus est egenus, ut alieno cibo vesceretur. Non
 sine magni dispensatione divini consilii loculos fe-
 cit deferri; quorum tamen custodia illum deputa-
 vit discipulum, quem furem & proditorem præscie-
 bat esse futurum: habuit enim loculos Christus, 1. ad
 consolandum infirmos, 2. ad repellendū impro-
 bos, 3. ad informandum perfectos. Unde & hu-
 jusmodi actus, scil. habere loculos in Christo, 1.
 respectu infirmorum fuit condescensivus, ad con-
 solandum eos, qui propriis oculis carere nolunt.
 2. respectu impiorum fuit actus commonitorius pri-
 mo

mò quidem ad refellendum hæreticos, qui loculos reprobant, & detestantur, 2dò Commonitorius fuit ad deterrendum avaros, qui loculos concupiscunt. Quamquam enim ad mitigationem cupiditatis, Dominus Juda loculos commisisset, ipse tamen adeo cupiditatis igne exarsit, ut ipsum Dominum pretio parvo venundaret. 3 respectu verò perfectorum fuit actus informatorius. Siquidem quantum ad modum habendi, forma fuit perfectionis in Ecclesiasticis personis, maxime cœnobitis; ut ad exemplum Christi, & discipulorum ejus, nullus sibi quidquã appropriet, sed habeant omnia communia. Unde August. super Joann. habebat Dominus loculos, & à fidelibus oblata conservans, suorum necessitatibus, & aliis indigentibus tribuebat. Tunc primum Ecclesiastica pecunia forma est instituta; ut intelligeremus quod precipit, non cogitandum de crastino esse, non ad hoc fuisse præceptum, ut nihil pecunie reservaretur à Sanctis, sed ne Deo propter ista serviatur. h. i. NB. Hæ auctoritates SS. PP. ad hoc adductæ sunt, ut probent, quòd in possessione & utu pecunie à communitatibus religiosis per se non committatur prævaricatio, cum ipsis suffragetur & necessitas, Christi que exemplum & Sanctorum.

VI. Ut ad materiam Capitis, à qua non nihil digressus, redeam; sciendum est, quòd Religiosi singuli exactè servando Regulas S. paupertatis, eo ipso simul studeant conservationi regularis communitatis: Dum nim. intra terminos religiosæ sufficientiæ utuntur victualibus, & non nisi congruo ac fixo tempore, non exorbitantes, non
gulæ

gula indulgentes, sed necessitati consulentes: item res Monasterii communibus ac privatis usibus deputatis sollicitiori cura custodientes, quam si essent aut esse possent Domini earum, easque deberent magno sumptu & labore procurare; vel ac si essent res sacrae, cultui divino deputatae, & Christo propriae. Hoc enim modo continget, ut sumptibus inutilibus ac superfluis parcat, proinde ex modico diutius communitati provideri queat; quod modicum saepe multiplicat Dei benedictio fecundissima ad solatium servorum suorum, etiam si ex lapidibus necesse foret creare panes ut manducent. *h. i.*

VII. Demum ad sincerum amorem tam sacrae communitatis, quam religiosae paupertatis Regulares omnes extimulare debet vehemens desiderium, ac fidelissima admonitio & exhortatio S. Congregat. Em. DD. Cardinal. in decreto edito 1693. 18. Julii sub moderno SSimo Innocentio XII. his verbis: *Ad extremum eadem S. Congregatio Regulares omnes cuiuscumque ordinis & instituti sint, Sanctitatis suae verbis serio admonet, & in Domino obtestatur, ut omni mora postposita, sicuti filios obedientiae decet, ad Regulae, quam amplexi sunt, praescriptam vitam instituant & componant, decretisque Apostolicis, pro aeterna eorum salute editis sincerè ac fideliter pareant; nec ab eorum observantia inanibus interpretationibus, & fallaciis, aut relaxationum praetextibus ad excusandas excusationes in peccatis abduci se sinant; sed professionis suae memores, quâ se totos Dei obsequio manciparunt, susceptum Christiana perfectionis iter arduum*

duum quidem, sed divinae charitatis dulcedine aspersum, abiectis terrenarum rerum curis alacriter prosequantur. Nimis enim turpe esset, eos ad secularia desideria, quibus semel, aspirante Domino, renuntiârunt, animum revocare, & obligatam Deo, qui non irridetur, primam fidem irritam facere. Meminerint, se ad peculiarem Salvatoris nostri sequelam vocatos, qui cum dives esset, propter nos egenus factus est, veterumque illorum fidelium gloriosos imitatores, ac veluti heredes esse, quorum erat cor unum & anima una, nec quisquam eorum, qua possidebat, aliquid suum esse dicebat, sed erant illis omnia communia: dividebatur autem singulis prout cuique opus erat; ideoque in regularis vite, ac precipue Sanctae paupertatis, qua est parens quadam, generatioque virtutum, proposito perseverent, omnem sollicitudinem suam projicientes in eum, cuius oculi in pauperes respiciunt, qui non derelinquit sperantes in se, sed dives in misericordia, centuplum & vitam eternam, propter nomen suum relinquentibus omnia repromisit. h. i. Ad exactius autem observandum S. Paupertatis Regulam, quos ad hoc non inducere & movere valuit amor virtutis, & obligatio votorū, saltem compellat & stringat timor poenarum, quibus Deus voti paupertatis violatorum punit non tantum in hac, sed & magis in altera vita: de quibus quidem supra actum lib. 3 at hic plura subjicientur. De quibus proinde sit. &c.